

РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ

Марфобудінова
Лідія Іванівна

Галузеві конотації ґендерної політики: до питання політико-теоретичного опрацювання

УДК 304.22
DOI [https://doi.org/
10.24195/2414-9616-2019-2-5-10](https://doi.org/10.24195/2414-9616-2019-2-5-10)

Марфобудінова Лідія Іванівна
аспірант кафедри політології
Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара
пр. Гагаріна, 72, Дніпро, Україна

У статті розглянуто розвиток ґендерних пріоритетів життя суспільства, які закладаються у сучасні нормативно-правові акти, визначають державну політику та соціальні стандарти. Вивчено особливості теоретичного опрацювання ґендерно орієнтованих політичних процесів у рамках сучасної демократії. Встановлено теоретичний рівень опрацювання галузевих конотацій ґендерної політики. Застосовано методи раціональної реконструкції, ретроспективний, порівняльний методи, поширені у сучасних теоретичних політологічних дослідженнях. Метою статті є встановлення особливостей галузевих конотацій демократичного осмислення ґендерної політики. Завданням статті є пошук взаємозв'язку між емпіричними проявами регулювання ґендерних питань та способами їх політологічного наукового осмислення. Розкрито особливості змагання політичних сил, які істотно корегують ідеологічно орієнтовані або доктринально зумовлені позиції щодо стану ґендерної рівності та особливих соціальних умов для жінок як соціально-демографічної групи. Увагу приділено змісту настанов ґендерних розбіжностей, які набувають статусу ключової складової аргументації щодо доцільності конкретних державних та політичних дій. Встановлено роль, яку відіграють моральні пріоритети та стан моральної свідомості соціуму у формуванні галузевих конотацій ґендерної політики. Доведено, що галузева конотація ґендерної політики впливає на теоретичне тлумачення не лише сутності та змісту конкретних ґендерних проблем, але й на розуміння стратегічних та оперативних дій, які зумовлюють зміну політичної ситуації. Встановлено, що наповнення ґендерними змістами економічної політики в умовах суспільних трансформацій передбачає розв'язання стратегічних задач щодо ґендерної нерівності в економічних відносинах. З'ясовано особливе значення ґендерної пріоритетності для конкретного суспільства. Встановлено, що для філософських конотацій ґендерної політики характерним є тлумачення відносин між статями як загальнолюдської проблеми, яка вимагає паритетного ставлення та реалізації стратегії ґендерної політики. Зроблено висновок, що державна політика стосовно прав жінок у сталих демократичних країнах на теоретичному рівні виглядає як невід'ємна частина зусиль щодо захисту прав людини та є однією із системних засад демократичного політичного управління.

Ключові слова: ґендерна політика, ґендерні дослідження, галузеві конотації, політична теорія, демократичне суспільство.

Вступ. Сучасна ґендерна теорія є потужною галуззю міждисциплінарних досліджень, спрямованих на встановлення специфіки ролей та взаємодії між статями. Ці процеси є ключовими для розвитку суспільства на глобальному рівні, а також на рівні національних держав генеральних та локальних спільнот. Значущість ґендерного питання для політичної науки також важко переоцінити. Ґендерні пріоритети закладаються у сучасні нормативно-правові акти, визначають державну політику, соціальні стандарти, забезпечують реалізацію прав і свобод людини на світовому рівні. Теоретичне опрацювання ґендерно орієнтованих політичних процесів у рамках сучасної демократії дає змогу побачити появу смислових наголосів, яких не було у часи розвитку класичної теорії демократії. В окремих дослідженнях ґендерні спільноти тлумачаться як нові соціальні верстви. Розв'язання їх потреб вимагає уваги всього соціуму, застосування ресурсів держави, пріоритетної уваги основних політичних акторів. У зв'язку з цим виникає потреба формування ставлення сучасних науковців-політологів

до змісту політичних перетворень, пов'язаних із суміжними сферами життєдіяльності суспільства. Конотація як прояв забарвленості у ставленні до певної ґендерно орієнтованої політики є поняттям, яке дає змогу побачити нюанси інтерпретації ґендерної політики, у певній предметній сфері, визначити своє ставлення, окреслити завдання й зробити висновки для подальшого розвитку. Теоретичний рівень опрацювання галузевих конотацій ґендерної політики дає змогу визначити ставлення наукової спільноти до особливостей розв'язання ґендерних питань політичними засобами. Ключовим завданням такого аналізу є визначення можливості широких теоретичних узагальнень щодо інтегративної ролі регулювання ґендерних питань у різних галузях. Теоретичний рівень осмислення ґендерної політики є одним з провідних засобів вивчення стратегічного розвитку демократичної політичної системи та передумов її становлення в Україні.

Мета та завдання. Метою статті є встановлення особливостей галузевих конотацій теоре-

тичного осмислення ґендерної політики. Завданням статті є пошук взаємозв'язку між емпіричними проявами регулювання ґендерних питань та способами їх політологічного наукового осмислення.

Методи дослідження. У статті застосовано низку поширених у політичних науках методів теоретичного дослідження. Зокрема, до загальнонаукових належать метод раціональної реконструкції (здійснюється опис предметного поля галузевих ґендерних досліджень), ретроспективний (аналізується досвід формування галузевих конотацій ґендерної політики), порівняльний (порівнюються різні галузеві конотації ґендерної політики, а також вітчизняний та зарубіжний досвід).

Результати. Дискурс галузевих інтерпретацій ґендерної політики розглядається багатьма вітчизняними й зарубіжними науковцями. До них належать, зокрема, О. Дашковська [4], Т. Омельченко [7], Л. Чернявська [9], К. Гоббс [10], К. Райан [11]. Вказаними вченими розглянуто стратегію ґендерних відносин на прикладі політичних партій Великої Британії, вивчено актуальні питання ґендерної політики в межах досвіду країн світу у вітчизняному контексті. Також здійснено репрезентативний аналіз реалізації ґендерної політики на базі матеріалів вітчизняних ЗМІ, здійснено визначення відновлення та ґендерної критики як винахідницького мистецтва на основі побудови редагованих колекцій у феміністських риторичних дослідженнях. Приділено увагу ревізійній риторичній педагогіці та мультигенним текстам. Водночас існує потреба узагальнення галузевих значень ґендерної політики для сучасної політичної теорії.

Державо-центричний підхід до вивчення ґендерної політики орієнтує дослідників на велике значення цілеспрямованої діяльності щодо покращення статусу та стану ґендерної проблематики. На сучасному етапі конотації ґендерної політики пов'язані з галузями публічної та самоврядної політичної діяльності. Вони визначають можливості визначення цілей та завдань, які потребують пріоритетної уваги, зосередження ресурсів, прогнозування результатів тощо. Ґендерні конотації політичної діяльності на теоретичному рівні уточнюють значення політичних завдань та стратегічного планування. Українська вчена О. Дашковська вважає, що державний механізм впровадження ґендерної рівності в канадське суспільство – це об'єктивно необхідний інструмент захисту інтересів жінок, частина державного механізму, головною функцією якого є врахування інтересів жіночої половини суспільства під час визначення основ державної політики та її реалізації. Політика інтеграції жінок будується на основі принципу ґендерної рівності з урахуванням різних політичних інтересів, які відображаються в державних програмах і розраховані як на чоловіче, так і на жіноче населення країни [3].

Теоретичне визначення соціальних умов реалізації прав жінок ґрунтується на загальному розумінні пріоритетів ґендерної політики у кожній конкретній державі. Водночас змагання політичних сил істотно корегують ідеологічно орієнтовані або доктринально зумовлені позиції щодо стану ґендерної рівності та особливих соціальних умов для жінок як соціально-демографічної групи. Зарубіжний досвід свідчить про те, що в демократичному суспільстві не може бути повної згоди щодо окремих питань національної ґендерної політики, узгодження політичних позицій, які є змістом сучасної демократичної взаємодії. Згідно з О. Дашковською, канадський жіночий рух вимагає від уряду вжиття державних заходів, які б полегшили тягар жіночих проблем, шляхом вдосконалення соціального законодавства, перерозподілу частини сімейних обов'язків між жінкою та чоловіком, створення високого рівня системи дошкільного і шкільного виховання тощо. Втім, у канадському суспільстві існують певні політичні сили, які прагнуть зменшення витрат на соціальні потреби широких верств населення, пропагуючи пріоритетну допомогу так званим міцним сім'ям з непрацюючими матерями, за рахунок скорочення фінансування самотніх і розлучених жінок, намагаючись повернути жінку до «домівки» на тлі демагогічного підвищення ролі жінки в сім'ї [3].

Доктринально та ідеологічно зумовлені галузеві конотації ґендерної політики на сучасному етапі формують комплексне уявлення щодо особливого статусу та інтересів жінок у суспільстві. При цьому настанови ґендерних розбіжностей визначаються ключовими складовими аргументації щодо доцільності конкретних державних та політичних дій. На сучасному етапі біологічний підхід до тлумачення доцільності ґендерної політики є домінуючим для внесення ґендерних питань до порядку денного розвитку суспільства. Українська дослідниця Л. Кормич вважає, що розмежування біологічної і культурної складових під час дослідження дає змогу наголосувати на важливості культурних впливів, тобто відповідного виховання чоловіків та жінок, формування у них готовності та здатності виконувати певні традиційні функції. Однак визнається, що суто біологічне єство, наприклад пріоритетність виключно репродуктивної функції жінок, не має повністю виштовхувати жінку із соціальної у приватно-сімейну сферу. Вона має залишатися частиною соціального середовища та бути продуктом культури цього соціуму, маючи всі умови та можливості для самореалізації [6, с. 17].

Теоретико-методологічне осмислення статусу ґендерної політики на сучасному етапі передбачає формування системи поглядів на взаємозв'язок між пріоритетними галузями, а також забезпечення структурного розуміння політичної діяльності в контексті пріоритетності завдань, які стоять перед кожним конкретним суспільством. Важливу

роль у формуванні галузевих конотації ґендерної політики відіграють моральні пріоритети та стан моральної свідомості соціуму. Як слушно стверджує Л. Кормич, ґендерні відносини стимулюють співпрацю чоловіків та жінок в соціальному середовищі, формують певні моделі та норми поведінки відповідно до конкретного культурного рівня суспільства. Це створює механізм соціальних зв'язків та взаємодії в рамках наявної соціальної системи. Наголос робиться саме на системному підході, який поєднує природну специфіку, моральні вимоги, правові статуси тощо для визначення місця й ролі жінок та чоловіків в суспільному розвитку. В цьому контексті модель соціального партнерства та норми рівноправності якомога краще відповідають сучасному стану життя суспільства та держави [6, с. 18].

Галузеві конотації ґендерної політики впливають не лише на теоретичне політологічне тлумачення сутності та змісту конкретних ґендерних проблем, але й на розуміння стратегічних та оперативних дій, які зумовлюють зміну політичної ситуації. Твердження щодо нагальності системної ґендерної політики формують дискурс невідкладності вирішення ґендерних проблем як з боку держави, так і з боку громадянського суспільства. Л. Кормич вважає, що «ґендерні відносини, їх прояв мають велике значення у всіх сферах розвитку суспільства та потребують особливої уваги і контролю як з боку держави, через державні інститути, так і з боку суспільства, через інститути громадянського суспільства. Тільки об'єднаними зусиллями можна досягти реального результату в забезпеченні рівних прав та можливостей для жінок і чоловіків, зробивши їх партнерами, зацікавленими у плідній співпраці заради просування України шляхом прогресу» [6, с. 21].

Економічна конотація ґендерної політики визначається в укоріненні ґендерної нерівності в процесах виробництва та матеріального забезпечення суспільства. Відповідно, зміна ґендерних ролей має впливати на економічну поведінку, яка передбачає видозміну економічної політики. Як вважає Т. Дисюк, «відсутність цілеспрямованої державної політики сприяння ґендерній рівності призводить до посилення соціально-економічної диференціації населення залежно від статі, невідповідності фактичних можливостей жінок та чоловіків декларованій Конституцією України рівності статей та настановам демократичного суспільства. Більш того, існування ґендерної нерівності в суспільстві сповільнює економічне зростання, послаблює систему державного управління та знижує ефективність стратегій розвитку» [5, с. 277].

Наповнення ґендерними змістами економічної політики в умовах суспільних трансформацій передбачає розв'язання стратегічних задач ґендерної нерівності в економічних відносинах.

Водночас в умовах загальноекономічної кризи пріоритетність ґендерної політики може суттєво обмежуватися наявністю ресурсів та зовнішньоекономічною кон'юктурою. Це взагалі ставить під сумнів необхідність просування ґендерних питань до порядку денного діяльності державно-владних інститутів. Т. Дисюк справедливо зауважує, що становлення демократичного суспільства передбачає забезпечення рівних можливостей для самореалізації особи незалежно від її статі, віку, національності або соціального походження. Проте сучасне законодавство в Україні створює лише певне правове поле, передумови для рівності, але не забезпечує фактичних можливостей та умов її реалізації. Забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків потребує спеціального державного механізму, який займався би розробленням, реалізацією, контролем, оцінюванням і пропагандою підтримки ґендерної політики, спрямованої на демократичний розвиток суспільства і самовираження в ньому як рівних обох соціальних статей [5, с. 278].

Економічна конотація ґендерної політики також вимагає зміни підходів до реалізації конкретних проектів щодо забезпечення ґендерної рівності. При цьому піддається критиці неоліберальна та монетаристська за змістом політика. Це також може означати зміну політичного курсу в державі загалом. Досвід соціально-економічного розвитку західних країн показує, що ринковий механізм регулювання впродовж всієї історії людства ніколи не здійснював впливу на формування ґендерної рівності, що передбачає наявність рівних прав та можливостей їх реалізації для двох соціальних груп населення, а саме чоловіків та жінок [5, с. 279].

Філософсько-історичні конотації ґендерної проблематики наголошують на ціннісній пріоритетності ґендерних питань у політичній діяльності. Можливість затвердження тих чи інших аксіоматичних тверджень у політичній свідомості як головних або другорядних є результатом філософської рефлексії щодо ґендерної проблематики. Як зауважує М. Палагнюк, ґендер не тільки стосується чоловіків та жінок як окремих індивідів, але й характеризує взаємини поміж ними як соціально-демографічними групами та ґендерні стосунки загалом, тобто те, як реалізуються соціальні ролі жінок та чоловіків, дівчаток і хлопчиків, як вони соціально вибудовуються [8, с. 119].

Логіка затвердження статевої ролі у суспільстві також є певним результатом філософського наукового пошуку. У цьому контексті важливим є особливе значення ґендерної пріоритетності для конкретного суспільства. Сам зміст категорії «стать» у соціальному та політичному смислі має вираз перш за все у філософських категоріях. М. Палагнюк вважає, що «маскулінність і фемінність – дві основні категорії ґендерних досліджень, які узагальнюють нор-

мативні уявлення та установки, якими мають бути і чим повинні займатися чоловіки й жінки у цьому суспільстві й у цю епоху, а також виражають ґендерну ідентичність людини» [8, с. 119].

Поряд із розбіжностями у ролях статей у сучасному суспільстві для філософських конотацій ґендерної політики характерне тлумачення між статтями як загальнолюдської проблеми, що вимагає паритет нового ставлення та реалізації стратегії ґендерної політики. Така теоретична установка забезпечує збалансоване ставлення до ґендерної політики у сучасному світі. М. Палагнюк стверджує, що «наділення обох статей схожими моральними пріоритетами могло б привести до зведення до мінімуму конфліктів між ними. Подолання статевої відмінностей є ознакою вдосконалення людини як цілісної особистості, яка враховує свою внутрішню природу, постійно відкриває себе для нового й відкрита до змін» [8, с. 123].

Таким чином, галузеві конотації ґендерної політики надають сучасній політичній теорії новий рівень осмислення емпіричного матеріалу, який відображає комплексний характер ґендерних проблем на політичному рівні. Теоретичне визначення ґендерної специфіки політико-управлінської діяльності дає змогу встановити співвідношення окремих проміжних заходів та кінцевих результатів суспільного розвитку, їх значення в рамках магістральних процесів політичної модернізації та демократизації. Це дає змогу поєднати перспективний та ретроспективний чинники політичної координації та планування. Н. Гапон вважає, що виклик, який ґендерна історія кинула традиційній історіографії, полягає не стільки в тому, що була відкинута «вічна і позаісторична жінка», вивчена й переосмислена позиція «приватне (часткове) / публічне (суспільне)», скільки в тому, що були контекстуалізовані відмінності щодо ґендеризації історичних суб'єктів. Розвиток нового напрямку засвідчив цінність та значущість ірраціоналістичного плацдарму в науковому знанні загалом та породив сумніви у класичному змісті знання, які сприймалися на рівні здорового глузду [1, с. 181].

Історичні конотації ґендерної політики дають змогу побачити темпоральний вимір прав жінок та значення цих процесів для решти параметрів сучасного суспільного розвитку, зокрема соціально-економічних, технологічних, культурних та духовних. При цьому історична локалізація ґендерних протиріч на межі ХІХ – ХХ століття пов'язує ґендерну політику з категоріями прогресу та розвитку суспільства. Н. Гапон слушно зазначає, що ґендерна теорія розроблялася і впроваджувалася в наукову площину переважно через систему жіночих ґендерних студій. Отже, в останні двадцять років ХХ століття ґендерні дослідження збагачують та конкретизують академічне знання [1, с. 181].

Історіографія ґендерного питання визначає ключових акторів відстоювання прав людини. Водночас

висновки щодо політичного значення представництва ґендерних інтересів не є фінальними та такими, що будуть визначатися щодо сучасних політичних процесів як певний етап, що вже минув. Н. Гапон вважає, що «жіночий/чоловічий погляд на історію взаємодоповнювальні, тому здатні глибинно досліджувати окремі суспільні події, факти, явища. Сучасна наука збирала різноманітні дані стосовно ґендерних відмінностей у сприйнятті світу та самого себе, які мають свій сенс у розмірковуванні про перспективи історичного знання» [1, с. 182].

На відміну від історичних конотації політико-теоретичного розв'язання ґендерної проблематики, міжнародно-правові документи пропонують інший підхід до регулювання ґендерних особливостей. У політичній реальності міжнародно-правова перспектива формує уявлення щодо зовнішньополітичних гравців у розробленні та впровадженні ґендерної політики. С. Гришак відстоює думку про те, що, перебуваючи під впливом міжнародних структур та виконуючи прийняті на себе зобов'язання щодо проведення послідовної державної політики із забезпечення ґендерної рівності, кожна з пострадянських держав спрямовує зусилля на розроблення національних інституціональних механізмів щодо її просування і вироблення національного законодавства в цій сфері, що, зрештою, означає визнання ґендерної політики як однієї з найважливіших стратегій пострадянських держав, отже, сприяє поширенню ґендерної ідеології серед їх громадян, зокрема в галузі освіти [2, с. 19].

Міжнародно-правовий порядок денний визначає ґендерну рівність як один з провідних параметрів оцінювання належності тієї чи іншої держави до кола цивілізованих держав та держав, які успішно провели реформи щодо демократизації. Сучасній Україні в теоретичному аспекті важливо визначитися саме з центром надання зразків та авторитетних концепцій реалізації ґендерних інтересів у суспільстві. С. Гришак зазначає, що міжнародні стратегії з просування рівності між жінками і чоловіками, спрямовані на створення нормативно-правової бази для регулювання цієї проблеми на рівні всіх держав, що зазначено в різноманітних документах (актах, деклараціях, конвенціях, угодах тощо), які ратифіковано урядами пострадянських країн, без сумніву, стають провідними факторами забезпечення національної державної ґендерної політики в країнах пострадянського простору, зокрема її реалізації в галузі освіти [2, с. 20].

Важливо відзначити, що міжнародно-правова конотація політичної діяльності в ґендерній сфері визначає універсальні стандарти, які в подальшому стають джерелом законних вимог до певних країн або цілих регіонів. У зв'язку з цим міжнародне співтовариство має встановити теоретичну відповідність міжнародних вимог статусу ґендерної політики в кожній окремій державі, як наслідок,

дискусія між галузевими конотаціями ґендерної політики триває постійно. Водночас концептуальне розв'язання ґендерних протиріч сприяє встановленню консенсусу та злагоди у суспільстві.

Висновки. Теоретичне оцінювання значущості галузевих політик щодо ґендерного питання у сучасному світі дає змогу політичній науці інтерпретувати емпіричний матеріал та використовувати його для аналізу суто політологічних проблем. До них належать діяльність політичних партій, громадських організацій, формування інклюзивної політичної культури, вивчення політичних чинників толерантності та розв'язання політичних конфліктів на основі обговорень. Державна політика стосовно прав жінок у сталих демократичних країнах на теоретичному рівні виглядає як невід'ємна частина зусиль щодо захисту прав людини та є однією із системних засад політичного управління. Теоретичний концепт ґендерних відносин визначає потенціал як один з потужних чинників соціального структурування суспільства. Певною мірою галузева конотація ґендерних відносин обґрунтовує мало не революційний потенціал ґендерного питання у глобальному вимірі. Галузеві конотації в соціально-економічній сфері розкривають матеріальне забезпечення ґендерних відносин як пріоритет, що впливає із самої природи сучасної економіки. На теоретичному рівні це означає, що соціально-економічна політика перебуває на передових позиціях у порядку денному сучасних демократій. Міжнародно-правова конотація ґендерної проблематики породжує нову сферу імперативності для внутрішньої політики. Це вимагає від політологічної теорії включення до розгляду зовнішніх чинників щодо розвитку внутрішніх процесів. В умовах сучасної України теоретичне опрацювання ґендерної політики вимагає уваги не лише до функціонування ґендерних спільнот, але й до фіксації ґендерних проблем на індивідуальному рівні. Ці аспекти є визначальними для подальшого наукового пошуку за темою, порушеною у статті.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гапон Н. Ґендерні дослідження та перспективи розвитку соціально-гуманітарного знання. *Військово-науковий вісник*. 2009. Вип. 12. С. 177–188.
2. Гришак С. Міжнародні стратегії просування рівності жінок і чоловіків як фактор розвитку ґендерної політики в галузі освіти на пострадянському просторі. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія*. 2013. № 1. С. 16–20.
3. Дашковська О. Державно-правовий механізм впровадження ґендерної рівності в канадському суспільстві. *Вісник Академії правових наук України*. 2009. № 3. С. 192–198.
4. Дашковська О. Стратегія ґендерних відносин у політичних партіях Великої Британії. *Вісник Академії правових наук України*. 2009. № 4. С. 160–170.
5. Дисюк Т. Ґендерний аспект соціально-економічної політики України. *Актуальні проблеми політики*. 2013. Вип. 50. С. 276–282.

6. Кормич Л. Ґендерні відносини: сутність та значення в суспільно-політичному розвитку. *Актуальні проблеми політики*. 2013. Вип. 49. С. 16–22.

7. Омельченко Т. Актуальні питання ґендерної політики: досвід країн світу у вітчизняному контексті. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2010. № 17. С. 337–344.

8. Палагнюк М. Ґендерна проблематика: історико-філософський аналіз. *Прикарпатський вісник НТШ. Серія: Думка*. 2012. № 3. С. 118–124.

9. Чернявська Л. Аналіз реалізації ґендерної політики на базі матеріалів вітчизняних ЗМІ. *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського*. 2009. Вип. 25. С. 331–341.

10. Hobbs C. Revisionary Rhetoric, Feminist Pedagogy, and Multigenre Texts. *Rhetoric Review*. 2007. № 26. P. 90–93.

11. Ryan K. Recasting Recovery and Gender Critique as Inventive Arts. *Constructing Edited Collections in Feminist Rhetorical Studies*. *Rhetoric Review*. 2006. № 25. P. 22–40.

REFERENCES:

1. Hapon, N. (2009) Henderni doslidzhennia ta perspektyvy rozvytku sotsialno-humanitarnoho znannia. *Viiskovo-naukovyi visnyk*. Vyp. 12. S. 177–188 [in Ukrainian].
2. Hryshak, S. (2013) Mizhnarodni stratehii prosuvannia rivnosti zhinok i cholovikiv yak faktor rozvytku hendernoi polityky v haluzi osvity na postradianskomu prostori. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu imeni Alfreda Nobelia*. Ser.: Pedahohika i psykholohiia. № 1. S. 16–20 [in Ukrainian].
3. Dashkovska, O. (2009) Derzhavno-pravovy mekhanizm vprovadzhennia hendernoi rivnosti v kanadskomu suspilstvi. *Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy*. № 3. S. 192–198 [in Ukrainian].
4. Dashkovska, O. (2009) Stratehiiia hendernykh vidnosyn u politychnykh partiiaakh Velykoi Brytanii / O. Dashkovska // *Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy*. № 4. S. 160–170 [in Ukrainian].
5. Dysiuk, T. (2013) Hendernyi aspekt sotsialno-ekonomichnoi polityky Ukrainy. Aktualni problemy polityky. Vyp. 50. S. 276–282 [in Ukrainian].
6. Kormych, L. (2013) Henderni vidnosyny: sutnist ta znachennia v suspilno-politychnomu rozvytku. Aktualni problemy polityky. Vyp. 49. S. 16–22 [in Ukrainian].
7. Omelchenko, T. (2010) Aktualni pytannia hendernoi polityky: dosvid krain svitu u vidchyznianomu konteksti. Aktualni problemy prava: teoriia i praktyka. № 17. S. 337–344 [in Ukrainian].
8. Palahniuk, M. (2012) Henderna problematyka: istoryko-filosofskyi analiz. *Prykarpatskyi visnyk NTSh*. Ser.: Dumka. № 3. S. 118–124 [in Ukrainian].
9. Cherniavska, L. (2009) Analiz realizatsii hendernoi polityky na bazi materialiv vitchyznianykh ZMI. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy im. V.I. Vernadskoho*. Vyp. 25. S. 331–341 [in Ukrainian].
10. Hobbs, C. (2007) Revisionary Rhetoric, Feminist Pedagogy, and Multigenre Texts. *Rhetoric Review* 26: 90–93 [in English].
11. Ryan, K. (2006) Recasting Recovery and Gender Critique as Inventive Arts: Constructing Edited Collections in Feminist Rhetorical Studies. *Rhetoric Review*. 25: 22–40 [in English].

Sectoral connotations of gender politics: to the question of political and theoretical development

Marfobudinova Lidiia Ivanivna

Postgraduate Student at the Department
of Political Science
Oles Honchar Dnipro National University
Gagarin Ave., 72, Dnipro, Ukraine

The development of gender priorities of society's life, which is laid down in modern legal acts, defines state policy, social standards. The peculiarities of theoretical elaboration of gender-oriented political processes in the framework of modern democracy are studied. The theoretical level of elaboration of branch connotations of gender policy is established. The method of rational reconstruction, retrospective, comparative, common in modern theoretical political studies is applied. The purpose of the article is to identify the features of sectoral connotations of democratic understanding of gender policy. The purpose of the article is to search for the relationship between the empirical manifestations of gender regulation and the ways of their political scientific reflection. The features of the competition of political forces that essentially correct ideologically oriented or doctrinally conditioned positions regarding the state of gender equality and special social conditions for women as a socio-demographic group are substantiated. The attention paid to the content of gender disagreements is defined as a key component of the argument regarding the appropriateness of specific government and political actions. It has been found out the special importance of gender priority for a particular society. It has been established that for philosophical connotations of gender policy the interpretation between the sexes as a universal problem, which demands the parity of a new attitude and implementation of the strategy of gender policy, is characteristic. It is concluded that the state policy on the rights of women in sustainable democracy appears at the theoretical level as an integral part of efforts to protect human rights and is one of the systemic principles of political governance.

Key words: gender policy, gender studies, branch connotations, political theory, democratic society.